

TÄYTTÖOHJE

OPH-824-2023

Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2022

PERUSOPETUS

Tällä kyselyllä kerätään kustannus-, tulo- ja suorit tiedot valtion koulujen, yliopistojen harjoittelukoulujen ja järjestämisluvan saaneiden yksityisten opetuksen järjestäjien perusopetuksesta ja muusta siihen liittyvästä toiminnasta. Myös aikuislukioissa ja -linjoilla, kansanopistoissa sekä ulkomaankouluissa järjestettävän perusopetuksen kustannustiedot ilmoitetaan tällä lomakkeella. Esiopetuksen ja lukiokoulutuksen kustannuksia ei sisällytetä perusopetuksen tietoihin, vaan ne ilmoitetaan omilla lomakkeillaan.

Kustannukset ja tulot ilmoitetaan täysinä euroina ja suoritteet kokonaislukuina.

Kustannustietojen tulee vastata tilastointipäivinä 20.9. ilmoitettuja oppilasmäärätietoja eli raportointivuoden ja sitä edeltävän vuoden syyskuun tilastointipäivien keskiarvoja. Vuoden 2022 kustannukset jaetaan tilastointipäivien 20.9.2022 ja 20.9.2021 oppilasmäärien keskiarvoilla.

Kustannustietojen yleinen rajaus

Kustannustiedot jaotellaan **Varsinaiseen toimintaan** (perusopetus) ja **Muuhun toimintaan** (esim. iltapäivätoiminta, päivähoito, kouluterveydenhuolto, kuraattorit, psykologit, uimahallit, urheiluhallit, tilojen vuokraus ja muille järjestetyt palvelut).

Perusopetuksen kustannustietoihin sisällytetään kirjanpidon mukaiset perusopetuksen käyttötulouden bruttomenot ja sellaiset investointimenot perustamishankkeista (ns. *Pienet hankkeet*), joiden arvioidut kokonaiskustannukset alittavat valtioneuvoston perustamishankkeelle säädetyn vähimmäismäärän (RahA 1766/2009, 400 000 euroa, ilman arvonlisäveroa). Palkkausmenot ilmoitetaan kuitenkin nettona, henkilöstökorvauksilla vähennettynä.

Perusopetuksen kustannukset ilmoitetaan toiminnoittain. *Palkkaukset* ja *Muut menot* ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa. Toiminnoista aiheutuvat *arvonlisäverot* ilmoitetaan erikseen omassa sarakkeessaan menoiksi. Tulot ilmoitetaan niihin liittyvine arvonlisäveroineen.

Rahoituslain (1705/2009) 44–45 §:ien perusteella myönnettyjä harkinnanvaraisia valtion avustuksia vastaavat kustannukset ilmoitetaan perusopetuksen kustannustietoihin.

Yliopistojen harjoittelukoulujen (normaalikoulujen) opetusharjoittelun kustannuksia ei saa ilmoittaa Varsinaisen toiminnan kustannuksiin, vaan ne merkitään kohtaan *Muu toiminta*.

Muun toiminnan kustannus- ja tulotietoihin ilmoitetaan myös maksullisena palvelutoimintana tuotetut opetus- ja muut palvelut, rahoituskulut ja -tuotot sekä varainhankinnan menot ja tulot.

Poistot ja investointitiedot kysytään mahdollista rahoitusjärjestelmän uudistamista varten.

TÄYTTÖOHJE

OPH-824-2023

Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2022

Muut rajaukset

Opetuspalveluiden ostot

Kustannustietoihin luetaan opetuspalvelujen ostot muilta kuin oman perusopetuksen yksiköiltä, esimerkiksi opetussuunnitelmaan kuuluvan kurssin ostaminen muun koulutuksen yksiköltä. Opetuksen järjestäjän ostama opetus toisilta, omilta toimintayksiköiltä tai muilta koulutuksen järjestäjiltä, on siis ostajan varsinaiseen toimintaan kuuluva kustannus, mutta myyjän muun toiminnan kustannus.

Koska meno saa sisältyä kustannustietoihin vain kerran, omien toimintayksiköiden väliset kustannukset tulee kohdentaa kyseessä olevalle yksikölle menonsiirtoina.

Sisäisten palvelujen kustannukset voidaan lukea kustannustietoihin vain silloin, kun kustannukset perustuvat palvelujen todelliseen käyttöön.

Yhteiset kustannukset

Yhteiset kustannukset jaetaan pääsääntöisesti oppilasmäärien, opetustuntien tai käytössä olevien neliöiden suhteessa (esim. osuus yhteisen opettajan tai muun henkilökunnan palkkaukseen tai yhteiskäytössä olevat tilat).

Meno- ja tulolajierittelyt

Varsinainen toiminta

Toiminnoittaiset kustannukset jaetaan lomakkeen sarakkeilla menolajeihin:

- Palkkaus
- Muut menot
- Arvonlisävero

Palkkaus sisältää palkat ja palkkiot, eläkkeet, eläkemaksut sekä muut henkilösivukulut. Näiden tulee vastata opetuksen järjestäjän perusopetuksen palkkauskustannuksia. Palkkausmenot ilmoitetaan nettona, henkilöstökorvauksilla vähennettynä.

Muut menot ilmoitetaan ilman arvonlisäveroja.

Arvonlisävero-sarakeelle jaotellaan toiminnoittain tavaroiden ja palveluiden hankintahintaan sisältyneet kirjanpidon mukaiset arvonlisäverot. Toiminnoittaisen jaon voi tehdä myös arvioiden arvonlisäveroprosenttien perusteella.

TÄYTTÖOHJE

OPH-824-2023

Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2022

Varsinaisen toiminnan *tulot* ilmoitetaan niihin liittyvine arvonlisäveroineen.

Muu toiminta ja investoinnit

Muun toiminnan menot ja tulot ilmoitetaan niihin liittyvine arvonlisäveroineen. *Investointimenot* ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa ja niistä maksetut *arvonlisäverot* erikseen. *Investointitulot* ilmoitetaan niihin liittyvine arvonlisäveroineen.

Kustannusten kohdistaminen toiminnoille

Opetus K010

Opetus ja siihen välittömästi liittyvän toiminnan kustannukset (esim. tukiopetus, kerho- ja nuorisokerhotyö, opetuksen ohjaus, oppilaan ohjaus, kotitehtävien valvonta ja oppilaskodin oppilaiden ohjaus).

Opetukseen sisällytetään opetustoiminnan välittömät palkat lakisääteisine henkilösivukuluineen, eläkkeet, opettajien henkilöstökoulutus, materiaalin ja palvelujen ostot, koneiden ja kaluston huolto ja vuokrat, muut kuin koulun ja kodin väliset oppilaskuljetukset sekä muut opetustoiminnan välittömät kustannukset. Rehtorien, apulaisrehtorien, vararehtorien ja aluerehtorien palkkauksesta opetusvelvollisuuden mukainen osuus ilmoitetaan tässä ja muu osa palkkauksesta sisäisen hallinnon kustannuksina. Koulunkäyntiavustajien palkkauskustannuksia ei ilmoiteta tässä, vaan kohdassa *Muu oppilashuolto K039*.

Opetuksen osuus kiinteistökustannuksista ilmoitetaan kohdassa *Kiinteistöjen ylläpito*.

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille järjestetyn opetuksen kokonaiskustannukset ilmoitetaan erikseen ainoastaan kohdissa *K070 Pidennetyn oppivelvollisuuden vaikeimmin kehitysvammaisten opetus* ja *K050 Muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden opetus*. Samoin perusopetukseen lisäopetuksen, perusopetukseen valmistavan opetuksen ja aikuisten perusopetus (lasten ja nuorten perusopetusiän ylittäneet) kokonaiskustannukset ilmoitetaan erikseen ainoastaan kohdissa *K081 Lisäopetus*, *K082 Perusopetukseen valmistava opetus* ja *K083 Aikuisten perusopetus (lasten ja nuorten perusopetusiän ylittäneet)*.

Jos lisäopetuksessa oleva oppilas saa myös pidennettyä oppivelvollisuutta vastaavaa lisärahoitusta ilmoitetaan sellaisen oppilaan kokonaiskustannukset kohdassa *K081 Lisäopetus*.

TÄYTTÖOHJE

OPH-824-2023

Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2022

Majoitus ja kuljetus K020

Kaikki oppilaskotien käyttökustannukset siltä osin kuin kustannukset aiheutuvat perusopetuksen oppilaiden majoittamisesta (esim. henkilökunnan palkkauskustannukset, materiaalin ostot, vuokrat, muut oppilaskotien ylläpitomenot ja majoitukseen liittyvät menot). Ei lukiokoulutuksen majoituskustannuksia, jotka ilmoitetaan lukiokoulutuksen lomakkeella. Perusopetuksen oppilaiden yksityismajoituksesta aiheutuneet maksut kokonaisuudessaan.

Kodin ja koulun välisistä koulukuljetuksista sekä kuljetus- ja saattoavustuksista opetuksen järjestäjälle aiheutuneet käyttökustannukset.

Pidennetyt oppivelvollisuuden oppilaille järjestetyn perusopetuksen majoitus- ja kuljetuskustannukset ilmoitetaan erikseen ainoastaan kohdissa *K070 Pidennetyt oppivelvollisuuden vaikeimmin kehitysvammaisten opetus* ja *K050 Muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyt oppivelvollisuuden opetus*. Samoin lisäopetuksen, perusopetukseen valmistavan opetuksen ja oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetuksen majoitus- ja kuljetuskustannukset ilmoitetaan erikseen ainoastaan kohdissa *K081 Lisäopetus*, *K082 Perusopetukseen valmistava opetus* ja *K083 Aikuisten perusopetus (lasten ja nuorten perusopetuksiän ylittäneet)*.

Ruokailu K031

Perusopetukseen osallistuneille järjestetystä ruokailusta aiheutuneet kokonaiskustannukset (palkat lakisääteisine henkilösivukuluineen, elintarvikkeet, kalusto, laitteet, kuljetukset sekä muut ruokailun järjestämiseen liittyvät kustannukset), myös muilta ostetut ruokailupalvelut. Ei kiinteistöä aiheutuvia kustannuksia, jotka ilmoitetaan kohdassa *Kiinteistöjen ylläpito*. Ruokailukustannuksiin saa lukea vain perusopetuksen ruokailukustannukset (ei esim. aineopiskelijoiden eikä henkilökunnan ruokailukustannuksia, valvovaa opettajaa lukuun ottamatta). Muilta osin ruokailun kustannukset ilmoitetaan kohdassa *Muu toiminta*.

Pidennetyt oppivelvollisuuden oppilaille järjestetyn perusopetuksen ruokailun kustannukset ilmoitetaan erikseen ainoastaan kohdissa *K070 Pidennetyt oppivelvollisuuden vaikeimmin kehitysvammaisten opetus* ja *K050 Muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyt oppivelvollisuuden opetus*. Myös lisäopetuksen, perusopetukseen valmistavan opetuksen ja oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetuksen ruokailun kustannukset ilmoitetaan erikseen kohdissa *K081 Lisäopetus*, *K082 Perusopetukseen valmistava opetus* ja *K083 Aikuisten perusopetus (lasten ja nuorten perusopetuksiän ylittäneet)*.

Milloin ruokala tarjoaa ateriat myös toisen koulutusmuodon oppilaille (esim. esiopetus, lukiokoulutus jne.), jaetaan ruokailun kustannukset eri koulutusmuotojen kesken ruokailuun osallistuvien oppilaiden määrien suhteessa. Kohdassa K031 ilmoitetaan ainoastaan perusopetuksen osuus ruokailun kustannuksista.

TÄYTTÖOHJE

OPH-824-2023

Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2022

Muu oppilashuolto K039

Muu oppilashuolto lukuun ottamatta ruokailua, majoitusta ja kuljetusta. Muun oppilashuollon kustannuksia ovat esim. oppilashuoltoryhmän toiminnasta ja oppilaiden tapaturmien hoidosta aiheutuneet menot, oppilaiden tapaturmavakuutusmaksut, oppilastestaukset. Muun oppilashuoltohenkilökunnan (esim. koulunkäyntiavustajien palkat muun kuin pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksen osalta) palkat lakisääteisine sivukuluineen.

Muun oppilashuollon kohtaan ei tule sisällyttää kansanterveyslain ja lastensuojelulain alaista toimintaa (esim. kouluterveydenhuollosta, koulupsykologista ja koulukuraattorista aiheutuneet kustannukset). Ne ilmoitetaan lomakkeella kohdassa *Muu toiminta*.

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille järjestetyn perusopetuksen muun oppilashuollon kustannukset ilmoitetaan erikseen ainoastaan kohdissa *K070 Pidennetyn oppivelvollisuuden vaikeimmin kehitysvammaisten opetus* ja *K050 Muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden opetus*. Myös lisäopetuksen, valmistavan opetuksen ja aikuisten perusopetuksen (*lasten ja nuorten perusopetuksiän ylittäneet*) muun oppilashuollon kustannukset ilmoitetaan erikseen kohdissa *K081 Lisäopetus*, *K082 Perusopetukseen valmistava opetus* ja *K083 Aikuisten perusopetus (lasten ja nuorten perusopetuksiän ylittäneet)*.

Sisäinen hallinto K061

Opetuksen järjestäjän välittömästi perusopetuksen järjestämisestä aiheutuneet sisäisen hallinnon kustannukset, kuten palkat lakisääteisine henkilösivukuluineen, eläkkeet, materiaalin ja palvelujen ostot, koneiden ja kaluston vuokrat, koulujen johtokuntien kokouspalkkiot ja muut koulujen sisäiseen toimintaan liittyvät kustannukset, joita ei voida lukea muihin toimintoihin. Rehtorien, apulaisrehtorien, vararehtorien ja aluerehtorien palkkauksesta opetusvelvollisuuden mukainen osuus ilmoitetaan kohdassa *Opetus K010* ja muu osa palkkauksesta sisäisen hallinnon kustannuksina.

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille järjestetyn perusopetuksen sisäisen hallinnon kustannukset ilmoitetaan erikseen ainoastaan kohdissa *K070 Pidennetyn oppivelvollisuuden vaikeimmin kehitysvammaisten opetus* ja *K050 Muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien opetus*. Myös lisäopetuksen, perusopetukseen valmistavan opetuksen ja aikuisten perusopetuksen (*lasten ja nuorten perusopetuksiän ylittäneiden*) sisäisen hallinnon kustannukset ilmoitetaan erikseen kohdissa *K081 Lisäopetus*, *K082 Perusopetukseen valmistava opetus* ja *K083 Aikuisten perusopetus (lasten ja nuorten perusopetuksiän ylittäneet)*.

TÄYTTÖOHJE

OPH-824-2023

Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2022

Kiinteistöjen ylläpito

Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset K120

Sisäiseen vuokraan tai kiinteistökustannusten vyörytyserään sisältyvät laskennalliset poistot, korot ja muut vastaavat kustannuslaskennalliset erät ilmoitetaan tässä. Muu osa sisäisestä vuokrasta ilmoitetaan kohdassa *Muut kiinteistökustannukset K062*.

Muut kiinteistökustannukset K062

Kiinteistökustannukset lukuun ottamatta oppilaskotien sekä pidennetyn oppivelvollisuuden vaikeimmin kehitysvammaisten ja muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien opetuksen osuutta kustannuksista. Sekä lukuun ottamatta myöskään lisäopetuksen, perusopetukseen valmistavan opetuksen ja aikuisten perusopetuksen osuutta kustannuksista.

Kiinteistöhenkilökunnan palkat lakisääteisine henkilösivukuluineen, eläkkeet, materiaalin ja palvelujen ostot, vuokrat ja muut kiinteistöjen hoitoon sekä ylläpitoon liittyvät kustannukset. Myös kiinteistöjä välittömästi palvelevan tontin ja kadun kunnossapitokustannukset.

Mikäli kiinteistöjen ylläpito on hoidettu toisen hallintokunnan tai yksikön toimesta keskitetysti ja käytetään sisäistä laskutusta tai ns. kustannusten vyöryttämistä, otetaan sisäinen laskutus tai vyörytyserä edellä olevassa laajuudessa tässä kohdassa huomioon ilman laskennallisia korkoja ja poistoja, jotka ilmoitetaan kohdassa *K120 Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset*.

Kiinteistöissä sijaitsevien opettajien ja muun henkilökunnan asuntojen sekä ulkopuolisille vuokrattujen asuntojen ja muiden tilojen osuutta ei saa sisällyttää kiinteistökustannuksiin, vaan ne ilmoitetaan kohdassa *Muu toiminta*. Myös maa-alueiden hankintakustannukset ja tontin vuokra ilmoitetaan kohdassa *Muu toiminta*.

Pienet hankkeet K090

Investointeihin sisältyvät valtioneuvoston asetuksella säädetyn euromäärän (RahA 1766/2009, 26 §, 400 000 euroa) alittavat ns. *pienet hankkeet*, joihin ei ole saatu erillistä perustamishankkeen valtionavustusta, kaikki tilivuoden menot perusopetuksen osalta yhteensä.

Pidennetyn oppivelvollisuuden vaikeimmin kehitysvammaisten opetus K070

Pidennetyn oppivelvollisuuden vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden järjestämisestä opetuksen järjestäjälle aiheutuneet kokonaiskustannukset. Tässä ei ilmoiteta oppilaan kuntoutuksen järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia.

TÄYTTÖOHJE

OPH-824-2023

Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2022

Opetuksen järjestämisestä aiheutuneiksi kustannuksiksi luetaan opetuksen, majoituksen ja kuljetuksen, ruokailun, muun oppilashuollon, koulun sisäisen hallinnon ja kiinteistöjen ylläpidon kustannukset.

Muuhun opetukseen tai toimintaan integroiduista pidennetyn oppivelvollisuuden vaikeimmin kehitysvammaisista perusopetuksen oppilaista ilmoitetaan oppilasmäärien suhteessa laskettu osuus yhteisistä kustannuksista sekä pidennetyn oppivelvollisuuden vaikeimmin kehitysvammaisten perusopetusoppilaiden erilliskustannukset (esim. koulunkäyntiavustajan palkkaus, kuljetukset jne.).

Muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien opetus K050

Kohdassa ilmoitetaan pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksena järjestetystä perusopetuksesta opetuksen järjestäjälle aiheutuneet kokonaiskustannukset.

Muuhun opetukseen tai toimintaan integroiduista muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaista ilmoitetaan oppilasmäärien suhteessa laskettu osuus yhteisistä kustannuksista sekä muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden erilliskustannukset (esim. koulunkäyntiavustajan palkkaus, kuljetukset jne.).

Opetuksen järjestämisestä aiheutuneiksi kustannuksiksi luetaan opetuksen, majoituksen ja kuljetuksen, ruokailun, muun oppilashuollon, koulun sisäisen hallinnon ja kiinteistöjen ylläpidon kustannukset.

Lisäopetus 1.1.-31.7.2022 ja tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUV) 1.8.-31.12.2022

K081

Perusopetuslain tarkoitetun lisäopetuksen järjestämisestä opetuksen järjestäjälle aiheutuneet kokonaiskustannukset 31.7.2022 saakka ja perusopetuksen yhteydessä järjestetyn ja perusopetuksen rahoitusjärjestelmän kautta rahoitetun tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain mukaisen TUV-koulutuksen järjestämisestä aiheutuneet kokonaiskustannukset 1.8.2022 alkaen.

Myös lisäopetuksessa olevien pidennettyä oppivelvollisuutta vastaavaa lisärahoitusta saavien lisäopetuksen oppilaiden kustannukset ilmoitetaan tässä kohdassa K081. Samoin perusopetuksen rahoitusjärjestelmän kautta rahoitetun tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa olevien pidennetyn oppivelvollisuuden muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten lisärahoitusta saavien opiskelijoiden kokonaiskustannukset ilmoitetaan tässä kohdassa K081.

TÄYTTÖOHJE

OPH-824-2023

Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2022

Muuhun opetukseen tai toimintaan integroiduista lisäopetuksen oppilaista ja tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijoista ilmoitetaan oppilas- ja opiskelijamäärien suhteessa laskettu osuus yhteisistä kustannuksista.

Opetuksen järjestämisestä aiheutuneiksi kustannuksiksi luetaan opetuksen, majoituksen ja kuljetuksen, ruokailun, muun oppilashuollon, koulun sisäisen hallinnon ja kiinteistöjen ylläpidon kustannukset.

Perusopetukseen valmistava opetus (esi- ja perusopetusikäiset) K082

Perusopetuslain 5 §:n mukaisen oppivelvollisuusikäisille tarkoitetun perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäjälle aiheutuneet kokonaiskustannukset.

Muuhun opetukseen tai toimintaan integroiduista valmistavan opetuksen oppilaista ilmoitetaan oppilasmäärien suhteessa laskettu osuus yhteisistä kustannuksista sekä muut erilliset kustannukset.

Opetuksen järjestämisestä aiheutuneiksi kustannuksiksi luetaan opetuksen, majoituksen ja kuljetuksen, ruokailun, muun oppilashuollon, koulun sisäisen hallinnon ja kiinteistöjen ylläpidon kustannukset.

Aikuisten perusopetus (lasten ja nuorten perusopetusiän ylittäneet) K083

Perusopetuslain 46 §:n mukaisen perusopetuksen järjestämisestä opetuksen järjestäjälle aiheutuneet kokonaiskustannukset. **Tässä kohdassa ei ilmoiteta perusopetuksen aineopetuksen yksittäisten oppiaineiden kurssien järjestämisen kustannuksia.**

Muuhun opetukseen tai toimintaan integroiduista aikuisten perusopetuksen opiskelijoista ilmoitetaan oppilas- ja opiskelijamäärien suhteessa laskettu osuus yhteisistä kustannuksista sekä muut erilliset kustannukset.

Opetuksen järjestämisestä aiheutuneiksi kustannuksiksi luetaan opetuksen, majoituksen ja kuljetuksen, ruokailun, muun oppilashuollon, koulun sisäisen hallinnon ja kiinteistöjen ylläpidon kustannukset.

Varsinainen toiminta, tulot

Perusopetuksen varsinaisen toiminnan tulot kysytään samaa jakoa noudattaen ja samalla tarkkuudella kuin kunnallisilta perusopetuksen järjestäjiltä.

Yksityisellä perusopetuksen järjestäjällä, yliopiston harjoittelukoululla tai valtion ylläpitämällä

TÄYTTÖOHJE

OPH-824-2023

Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2022

peruskoululla ei välttämättä ole kuitenkaan ilmoitettavia tuloja joka kohtaan varsinaisen toiminnan tuloissa.

Varsinaisen toiminnan tuloihin **ei ilmoiteta** perusopetuksen käyttökustannuksiin saatuja valtiovarainministeriön kautta kuukausittain maksettuja kotikuntakorvauksia eikä yksikköhinta-perusteista valtionosuusrahoitusta. Valtion koulut ja yliopistojen harjoittelukoulut eivät ilmoita valtion budjetin perusteella saamaansa perusrahoitusta.

Varsinaisen toiminnan tuloihin ei tule ilmoittaa myöskään rahoitusta, joka on saatu rahoituslain 36 §:ssä tarkoitettuun valtioneuvoston vahvistaman euromäärän ylittävään (kokonaiskustannukset vähintään 400 000 euroa, RahA 1766/2009, 26 §) perustamishankkeeseen vaan ne ilmoitetaan investointien tuloihin.

Varsinaisen toiminnan tuloja ovat esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen myöntämät avustukset, kunnalta tai kuntayhtymältä saatu rahoitus, ulkopuolisilta, esimerkiksi yrityksiltä, säätiöiltä, yhdistyksiltä tai yksityishenkilöiltä saatu rahoitus sekä omilta oppilailta perittävät maksut. Tuloihin **ei** kuitenkaan **ilmoiteta** niitä ministeriön vuodelle 2022 myöntämiä avustuksia, jotka on maksettu kuukausittain muun rahoituksen yhteydessä (Ylimääräinen harkinnanvarainen avustus, opetus- ja kulttuuriministeriön päätös).

Varsinaisen toiminnan tulot ilmoitetaan eriteltyinä seuraavasti:

- myyntitulot
- maksut
- tuet ja avustukset
- vuokratulot, ulkoiset
- vuokratulot, sisäiset
- muut tulot

Myyntitulot eritellään rahoituslähteittäin seuraavasti; valtion rahoitus, kuntien rahoitus, rahoitus kuntayhtymältä sekä rahoitus muilta.

Myyntituloja ovat perusopetuksen varsinaiseen toimintaan kuuluvan käyttöomaisuuden myynnistä saadut tulot. Kohtaan merkitään esimerkiksi käytetyn kaluston tai laitteiston myynnistä saadut tulot. Opetus- tai ruokailupalvelujen myynnin ja vuokraustoiminnan tuloja ei merkitä tähän, vaan ne merkitään lomakkeella muun toiminnan tuloihin.

Maksut kohtaan merkitään omilta oppilailta perityt lukukausi-/lukuvuosi- tai kurssimaksut. Lisäksi kohtaan merkitään esimerkiksi omilta perusopetuksen oppilailta perityt materiaalmaksut, kointimaksut ja kirjastomaksut.

Vanhempien maksamat tukimaksut koulun ylläpitäjälle kirjataan kohtaan *Muu toiminta/Tulot yhteensä*, mikäli vanhempien maksut ovat luonteeltaan yleiskatteellisia tukimaksuja eikä niitä ole kohdennettu suoraan perusopetuksen järjestämiseen.

Tuet ja avustukset ovat tulonsiirtoja, jotka eivät ole korvausta suoritteen myynnistä. Saadut tuet

TÄYTTÖOHJE

OPH-824-2023

Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2022

ja avustukset eritellään kohtiin työllistämistuet, muut tuet ja avustukset valtiolta, tuet ja avustukset kunnilta ja kuntayhtymiltä, tuet ja avustukset sosiaaliturvarahastoilta (mm. Kela), Euroopan Unionilta saadut tuet ja avustukset sekä muilta saadut tuet ja avustukset.

Kohtaan *Muut tuet ja avustukset valtiolta* merkitään esimerkiksi valtion rahoitus, joka on myönnetty erikseen lakiin perustuvana. Kohtaan merkitään myös rahoituslain (1705/2009) 44 §:n perusteella myönnetty harkinnanvarainen valtionavustus, samoin kuin toiminnan kehittämistä, kokeilua, käynnistämistä tai erityistehtäviä varten 44 §:n perusteella myönnetty avustus. Lisäksi *Muut tuet ja avustukset valtiolta* -kohtaan merkitään rahoituslain (1705/2009) 45 §:n perusteella myönnetty ylimääräinen valtionavustus vieraskielisten oppilaiden ja opiskelijoiden oman äidinkielen opetukseen, suomi tai ruotsi toisena kielenä opetukseen tai heidän muun opetuksen tukemiseen tai saamen kielen ja romanikielen opetukseen myönnetty avustus (Opetushallituksen tiedote OPH-299-2021). Myös saamelaisten kotiseutualueella toimiville opetuksen järjestäjille saamenkieliseen ja saamen kielen opetukseen rahoituslain 45 §:n perusteella myönnetty valtionavustus merkitään kohtaan *Muut tuet ja avustukset valtiolta*.

Tuet ja avustukset Euroopan Unionilta kohtaan merkitään suoraan Euroopan Unionilta saadut tuet ja avustukset ja valtion välittämä EU-tuki ja sitä vastaava kansallinen rahoitusosuus.

Vuokratulot eivät ole varsinaisen toiminnan tuloja. Vuokratulot merkitään kohtaan Muu toiminta.

Muut tulot. Kohtaan merkitään muut varsinaisen toiminnan tulot kuin edellä mainitut.

Muu toiminta

Tässä ilmoitetaan muuhun kuin perusopetuksen varsinaiseen toimintaan kuuluvat menot ja tulot yhteensä. Tällaista toimintaa voi olla esimerkiksi iltapäivätoiminta, päiväkotitoiminta, resurssikeskustoiminta tai maksullisten ruokailu-, majoitus- ja muiden palvelujen tuottaminen ulkopuolisille, asuntojen ja muiden tilojen (esim. uimahallit, liikuntahallit) vuokraus, rahoituskulut ja -tuotot sekä varainhankinnan menot ja tulot. Myös terveydenhoitajien, koulukuraattoreiden ja -psykologien kustannukset.

Poistot K90

Poistot eritellään perusopetuksen varsinaiseen toimintaan kuuluviin investointeihin kohdistuviin poistoihin ja muuhun toimintaan kuuluviin investointeihin kohdistuviin poistoihin.

Investoinnit

Investointeihin liittyvät menot ja tulot eritellään perusopetuksen varsinaiseen toimintaan kuuluviin investointeihin ja muuhun toimintaan kuuluviin investointeihin.

TÄYTTÖOHJE

OPH-824-2023

Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2022

Investointien menot ilmoitetaan ilman arvonlisäveron osuutta ja erikseen investointien menoihin sisältyneen arvonlisäveron osuus.

Perusopetuksen varsinaiseen toimintaan kuuluvat investointimenot kohdassa ilmoitetaan vuoden 2022 kirjanpidon mukaisten perusopetuksen järjestämiseen liittyvien investointimenojen yhteismäärä (**ml. pienet hankkeet**). Investointimenot ovat koneiden, kalustamisen, rakentamisen ja perusparantamisen kustannuksia, siltä osin kuin ne käsitellään kirjanpidossa investointimenoina. Investoinnit ilmoitetaan ennen tilivuoden poistojen vähentämistä.

Muun toiminnan investointimenot kohdassa ilmoitetaan esimerkiksi muussa toiminnassa kuin perusopetuksessa käytettävän monitoimitilan, urheiluhallin tai esimerkiksi uimahallin investointimenot.

Investointitulot kohtaan merkitään valtiolta, kunnilta ja muilta saadut avustukset ja muut tulot.

Suoritteet

Opetustuntien lukumäärä (kpl) vuonna 2022

Varsinainen toiminta (S200L001)

Pidetyt perusopetuksen opetustunnit vuositunteina kalenterivuoden 2022 aikana eli kevätlukukausi 2022 ja syyslukukausi 2022 yhteensä, ilman muuhun toimintaan kuuluvia opetustunteja (ei vuosiviikkotunteja).

Opetustunneiksi luetaan 45–60 minuuttia kestävä kontaktiopetustapahtuma (alle 45 minuuttia kestävä opetustapahtuma, esim. tukiopeus, yhdistellään 45 minuutin mittaisiksi opetustunneiksi).

Opetustunteihin luetaan myös tukiopeus, erityisopetus (osa-aikainen ja luokkamuotoinen), luokkanvalvojan tunnit, oppilaanohjaajan työjärjestyksen mukaan pitämät luokkatunnit sekä maahanmuuttotasaisten perusopetukseen valmistavan opetuksen, lisäopetuksen ja perusopetuksen yhteydessä järjestetyn tutkintokoulutukseen valmentavan (TUVA) koulutuksen tunnit. Lisäopetuksen järjestäminen päättyi 31.7.2022 ja tutkintokoulutukseen valmentavaa (TUVA) koulutusta on järjestetty 1.8.2022 alkaen.

Opetustunteihin ei lueta sellaisia opettajien erityistehtäviä, joissa ei ole oppilaskontaktia (AV-välineiden hoito, kirjastotunnit, demonstraatiotunnit, valvonta), ei myöskään kerhotunteja, jotka eivät ole opetussuunnitelman mukaisia tunteja.

TÄYTTÖOHJE

OPH-824-2023

Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2022

-josta tukiovetustuntien lukumäärä (kpl) vuonna 2022 (S210L001)

Opetustuntien kokonaismäärästä eritellään tähän annettujen tukiovetustuntien lukumäärä kalenterivuoden 2022 aikana.

Perusopetuslain (628/1998, muutettu 642/2010) 16 §:n mukaan oppilaalla, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee oppimisessaan lyhytaikaista tukea, on oikeus saada tukiovetusta.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan tukiovetusta annetaan joko oppilaan työjärjestyksen mukaisten, sellaisten oppituntien aikana, joihin tuen tarve liittyy, tai oppituntien ulkopuolella. Sitä voidaan antaa samanaikaisopetuksena oppilaan tavallisessa opetusryhmässä, pienryhmässä tai täysin yksilöllisesti.

Muille myydyt perusopetuksen tunnit S200L015

Muille myytyjen perusopetuspalveluiden opetustunnit. Ei muun toiminnan (kuten aamu- ja ilta-päivätoiminnan, kerhotoiminnan yms.) toimintatunteja.